

VESZPRÉMI HIRLAP

POLITIKAI HETILAP.

AZ EGYHÁZMEGYEI IRODA HIVATALOS KÖZLÖNYE ÉS EGYHÁZMEGYEI HIVATALOS TANÜGYI KÖZLÖNY.

Megjelenik minden vasárnap.

Előfizetési ár: Egész évre 16 kor., félévre 8 kor., negyedévre 4 kor. (Tanítónak egy évre 12 kor.) Egyes szám ára 32 fillér.

Hirdetések ára: Egész oldal 32 kor., félooldal 16 kor. stb.

Felelős szerkesztő:

Hossz József dr.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Veszprém, Egyházmegyei Nyomda. (Telefon: 61.)

Előfizetéseket elfogad és hirdetések felvétel: a kiadóhivatal.
A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez intézendők.

Népszövetség és sajtó.

Nem akarnak e sorok az alakuló új sajtó-vállalat körül mozgó vitához újabb anyagot járulni, mert most, mikor „iam ardet Ucalegon”, nem vitatkozni, hanem *cselekedni kellene, míg nem késő!*

Erre kívánom felhívni a közfigyelmet. Még pedig egy „concret” alkalomból. Balatonszentgyörgyön népszövetségi szervező gyűlést tartotunk. Ott szó esett természetesen a sajtópártolásról is. A viszhang olcsóbb újság hangoztatása volt. E viszhang elől nem térhettem ki s idevonatkozólag ígéretet is tettem. Ígéreteimet az új vállalkozás és speciál a Népszövetség igazgatóságának megfontolására alapítottam. Felvettem tehát a kérdést, nem lehetne-e a Népszövetség által tagilletmény gyanánt nyújtott füzetek helyett olcsó, hacsak négy oldalas filléres *heti esetleg napilapot adni?* Tapasztalásom, hogy a *nagy költséggel* kiadott füzetek *nem érik el*, tehát nem is szolgálhatják a *kívánt célt*. Nem mintha e füzetek erre alkalmasak nem lennének, hanem mert, sajnos az alany nem alkalmas arra *ma még*. Dacára, hogy az azokban foglalt közlemények felvilágosító tanításaira igen nagy szüksége volna.

Ámde népünk közismert közönye és idegenkedése a komolyabb olvasmányoktól, ezt a rá nézve nagyon is hasznos szükségszerűséget *ma még* értékelni nem tudja. Életviszonyai sem kedvezők e tekintetben. Egy: az újság ingere hat rá. Ez érdekli. Ezért csak újság kell neki. Ez a fürge lábú démon már otthon van a legeldugottabb faluban is. Azonban ebből is csak az *olcsó*. Népünk még nem jutott el az intelligencia ama fokára, melyen szellemi javaiért áldozatra is kész tudna lenni. Katholikusk napilapjaink pedig a többi filléres s bulvárd lapokhoz arányitva drágábbak. És ezen a *ponton szenved hajótörést a nép vezetőinek legjobb akarata is a kath. népszajtó terjesztése körül*. És míg a vezetők e meglevő akadály ellen vívnak sziszifuszi küzdelmet a válláellenes és szociáldemokrata népujságok áradata önti el a falvak gátjait s védelmi zónáit... A falvak lakói százezernyi számokban veszi s olvassa az „olcsó Mezőfit”. (Szabad szó stb.)

Közel a vesztély, hogy mire a hosszú népszövetségi füzetek kioktató munkájukat elvégezték, *nem lesz kiket felvilágosítani*, mert a munkát... *gyorsabban végezték el* a fürge s olcsó filléres és szociálistalapok. Nem lenne-e tehát célszerűbb a népszövetségi füzetek helyett olcsó lapot adni tagilletmény gyanánt a nép kezébe. Ezt pedig úgy tartanám momentán kivihetőnek, ha a Népszövetség megengednére lépne az Új Lap és Népujság kiadóival s füzöt létesítené velük. A füzetekre fordított nagy kiadást így forgatva — a kath. napilapjait hihetetlen megcsökkentés és elterjedés várna maga után. Addig is, míg az új sajtómunkálatok részvénnyársasági alapon azt még inkább elősegítene.

Részletkérdésekbe e rövid cikk keretében nem bocsátkozhatunk. Csak jelezzük a kontrasztjót olcsóságának mikéntjét. A „Szabad Szó” is például a csoportos megrendelések útján bírja csak az *olcsóságot*. Turnusokban egy címszalag alatt, egy bélyeggel küld akár 50 előfizető részére lapot, melyet a megrendelést vezető oszt szét. Ez a népszövetségi füzetek szétosztási módja is. Nem lehetne-e ugyanezt tenni az újsággal is.

Hozzátehetem, e címen a Népszövetség akár a tagsági díjat is emelhetné. Egy lap és egy nap-tár ellenében a Népszövetség *taglétszáma* tízezrekkel gyarapodna egyszerre s ugyanilyen arányban esne a kontrasztjót előfizetőinek száma. A népszövetségi füzetek *felvilágosító* s oktató, ismereteket népszerűsítő munkáját pedig *sikeresebben végezhetné és végezné* is el a népszövetségi naptár. Mert hiába, sok ideig még a „Kalendárium” lesz a közismeretek népszerű kátéja.

A háború hosszadalmissága a nemzet idegrendszerét is próbára tette. A vasidegrendszerű falvak népén is mutatkoznak ennek tünetei. Tul van feszítve az idegrendszer minden hurja, mely dämülatos érzékenységgel resonál minden behatásra. A tizenkettedik órája ütött, hogy ez a behatás ellenszere, idegcsillapító injekciókra találjon, miféle húr széppatánna. Fontolják meg azért az illetékes tényezők a fent elmondottakat és cselekedjenek a legjobb belátásuk szerint. A bolsevik áfium nem tűr meg most hosszu s lassan ható jogászai fejtegetéseket s száraz stilyakorlatokat, az egyetlen utidotum, mire most pénzt, tintát, nyomdafestéket s papírt fogyasztani érdemes, a gyorsanható ellenszer — az újság. A Népszövetség fordul meg megtalálni — a kivitel kulcsát.

Somogyi.

Dr. Vass József konferenciái.

Második konferencia. „Ego veni, ut vitam habeant et ut abundantius habeant” — Krisztus azért jött, hogy életünk, több életünk legyen. A modern kultúrember betegsége a felületies leiki-sége és az egyéniség túltengő kultusza. Az értelmes ember magasra tör, értelmével áthatni igyekszik mindenben, szárnyal, emelkedik, beletart az astronomus lencséjén át a szomszéd bolygóba, a nagy mindenségbe s mikor sorra hódítja meg a mindenség erőit és oldja meg problémáit, souverainként áll a világ ormára s megkoronázza önmagát. Hisz egypár tírek még és teljesen urra lesz a világon. Ugy tesz az ember, mint Napoleon, mikor felretolta a püspököt, saját kezével tepte fejére a lombard vaskoronát s szavakkal: az Isten adta ezt nekem s jaj annak, aki bántani merésze! Nem — az egyház, a vallás nem akarja bántani az értelem kivívta koronát, hisz ő adta kezünkbe, fejünkre az első pántot hozzá.

A vallás, Krisztus többet akar, több életet: ha urra lentünk a világon, hát legyen az intelligens kultúrelény urra önmagán is és ne galoppozza el magát az önértetű töves heves szekerén. Kultúrája az ó-kornak is volt, de mellette kiáltó a leiki szegénysége: Athénben 7-8 ezer szabadpolgár kedvéért 30 ezer rabszolga görnyed, a szegény páriák ezreit feszíti keresztire a bőazke római kul-

tura, Rómában a császárság fénykorában nincs egy tisztességes asszony, nem véve ki magát a császárnét sem... „Ego veni, ut vitam habeant” — Krisztus a nagy vízvázlatzó a világtörténelemben: viszi, vonszolja keresztjét, a kereszt szárát húzza maga után a földön, árkot vág a keresztfája útjában s a vére csörgedezik benne; ez a kálváriás keresztárók az emberiség nagy vízvázlatzója.

Az ember, mikor esznek fényével áthat a mindenségben, el ne felejtkezzék az önmagába tekintésről! Még ne tévesszenek, el ne szédítsenek diadalaink, ne vezessen félre bennünk az *önérzetünk*. Hélelünk önmagunkról *az öntudatból* fakadjon. Az önértet önmagunk *értékelése*, azt mutatja, amire tartom, becsülöm én önmagamot. Az öntudat: saját magamról való ismereteim összessége, amilyenek megismerem magamat, ha jól, őszintén magamba nézek. — Az önértet túltengése a modern ember nyavalyája. Hisz szükséges, hogy önértetem legyen, enélkül nem ember az ember, elveti magát nélküle és pocsolóyába merül. De ha önmagamot ismerni akarom, ne az önértetemet kérdezzem. Ez csak szépet, jót fog mondani rólam, retuqueur ez, dicsér, hizeleg, mint a rossz fénykép. Más az öntudat, a magam ismerete, ez megmondja, ki vagyok igazán: ösztönös gyarló lény, akit megejt minden szenvedély, aki fut az arany után, akinek fejébe *lergeti* a vért minden szoknyalibbenés. — Ez az ítélet nem tetszik. Menynyivel más lesz a véleményem magamról, ha önértetemre hallgatok: kifeszíti a mellem, érzem nagyságomat, kiválóságomat, ugyan ki is mer engem valamivel is vádolni...

Az önértet hamis értékelésénél alig különb a világ becsület-fogalma. Ki a becsületes ember a világ szemében? Ha a tyukszemre lépnek, megcsik két lővés a levegőbe — és becsületet helyreállít. Ugyesen járod a pafagrafusok tekervényes útjait, átsiklász a törvények szövevényes rácsosablakán, ha milliókat harácsolnál is össze — becsületes vagy; és ha véletlenül törbe estél, hát lemosod otkolonnal a börtönszagtól: becsületes vagy. Régen megmondta Ovidius: csak a szegény ember gazember!

Kérdezzük meg csak öntudatunkat, ez ad egyedül hű képet önmagunkról. Ez majd megmondja, hányszor tagadjuk meg magunkban a lelket, azt a többletet, amelyért Krisztus vérzett. A léleknek kellene szétáradni belőlünk a világba, ennek kellene irányítani minden cselekedetünket — s mennyire nem így van! Áll ez az ítélet különösen a férfivilágra, amely tagadhatatlanul óriási mód kiveszi a részét az élet erő kifejtéséből. Férfiak tolják-húzzák a kultúra, haladás nehéz, terhes szekerét, férfivér ömlik a harcsterken, de vajjon előmlik-e a lelkiség a férfi minden cselekedetén? A lélek árad-e még a testi életén is? Így kellene lenni, de hogy mennyire nem így van, ezt kiáltják a nyomorék gyermekek ezrei, a kórházak tenger nyomora-szenyve s azok a számtalanok, kiknek számára nincs elég kórház... Nem a lélek vezet, a test ragadja el a modern férfilembert, belezúlik a pusztulásba és utána sírnak a nyomorékok generációi!

A Krisztus-tragédia zárófejezete: vallatják Krisztust s az egyik priébek arcucsapja az Urat. Keservesebben meg nem sirt fel önértet, mint Krisztus: ha hamisan szólonam, bizonyítsd be, de ha igazat mondok, miért versz engem? Miért versz engem? — mintha lángbetűkkel volna ezek a keserű szavak odairva a mi világunk horizontjára. Adiam nekik erőt, hogy lelkes életet éljetelek — és ti lépten-nyomon megtagadjátok életetekkel a lelket! Megszenteltem azt a hívési ágat

— és ti mindent beszennyeztek! Miért versz engem? Egy ódon feszületről hangzik felénk panaszló szava Krisztusnak:

„Ihr nennt mich Weg, und gehet mich nicht; ihr nennt mich Wahrheit, und glaubet mich nicht; ihr nennt mich Licht, und siehet mich nicht; ihr nennt mich Meister, und fraget mich nicht.“

— Utának neveztek engem, és nem jàrtok azon; — igazsàgnak neveztek, és nem hisztek nekem; — vilàgossàgnak mondotok és nem látok engem; — Mestereteknek hìvtok, és nem kérdeztek engem.

Ne őrizzük, ne korbácsoljuk ki körülünkbeli Krisztust, Néjkübe a lélek szennyes lesz, belemarkol sok piszkával az élet, — orszàgút lesz a lélek és ágazól rajta minden szemeteskosci. A lélek grál-kehely, melybe Krisztus szállni akar. Meg kell tisztítanunk a sok szennyes érintéstől.

„Ego veni, ut vitam habeant...“ Krisztus nem hiszekegybeli néhai megemlékezés, nem elfelejtett nagyság, de élet akar lenni minékünk. S hogy ujra azzá válhasson, erre való az irgalmas-ság nagy szentsége, a bűnbánat. Ne féljünk tőle, az Ur szànakozik rajtunk, ismer bennünket, nem mondunk neki újat, mikor vádoljuk magunkat. Az ember most sem más, mint akkor volt, amikor az Ődvözítőt ott járt a Genezáret partjain.

Harmadik konferencia. Az ujjbkkori filozófiában két irányzat viv ki-kirobbanó harcot: az intellectualismus és a voluntarismus. Az első az értelmet tartja az élet és haladás tengelyének, a másik az akaratot. Melyik irányzat mellé szegődjünk? Az értelemnek hódoljunk e, vagy az akaratot ismerjük el döntő tényezőnek?

Az élet szemlélete, a mélyebb megfontolás készletet a voluntarizmus követésére.

Az értelem is, az akarat is emberi képességek, energiák, mindegyik a saját tárgya felé tör. Az értelem tárgya az *igazság*, ezt kutatja és ha megelerte, igyekszik azt fölszívni, befogadni. Az értelem az egyéniség szeme, evvel néz, szemlélődik a világban, keres igazságokat, ismereteket s igyekszik egy egész életet át annyit behálászni belőlük, amennyit csak tud. Az akarat tárgya a *jó*; az akarat mindig a jó felé tör, t. i. amit az értelem jónak itél, azt igyekszik az akarat elérni, evvel egyesülni. Az ész nem aktív, ez halmoz ismereteket, termel gondolatokat, de nem cselekvő, nem indító képesség. Az akarat viszont minden cselekvésnek megindítója, csak akkor cselekszem, ha *akarok*.

Melyiknek van nagyobb szerepe az élet lefolyásában? Kétségtelven az akaratnak. Ez minden cselekvéssorozatnak megindítója, minden emberi tetnek mozgatója. A történelem mutatja, hogy ahol nagy eseményeket látunk, ott akarat-emberek működnek. Akarat-ember volt Mózes, Hammurabbi, a nagy törvényhozók mind, ilyen volt Mátyas király, Napoleon: az akarat megtestesítői mind. Az erős férfiakarat: ez az élet tengelye, ez teremt és termel kulturát, ez hálózza be sánpárral Szibériát, a prairiket, köli össze egymással az óceánokat.

Ha az Isten szándékait nézzük az ember körül, itt is csak azt látjuk, hogy az akarat a souverain. Az észről meghódolást kíván az Ur: hinnünk kell — nem azért, mert megértjük a kinyilatkoztatott igazságokat, sokat egyáltalán át nem tud fogni értelmünk, — hinnünk kell, mert az Isten mondja azt, amit hiszek. A hit is az akarat ténye inkább, mint az értelemé. Az ész csak annyit mond meg, hogy csakugyan az Isten szólott a kinyilatkoztatott igazságban, amelyet az ész sok esetben meg sem ért, nem az értelem mulik tehát, hogy hiszek-e, hanem az akarat: hiszek, mert akarok hinni. Óriási tévedés, mikor a vallásos hitet asszonyerénynek mondják, csak azért, mert a nő szebb, gazdagabb, színesebb érzelmi életet él. A hit nem az ingató érzélem dolga, ez a férfias akarat önkéntes meghódolása, az akarat műve.

Akarat munkája erkölcsi életünk is. Ezen a téren is föltétlen souverainként tisztelt az Isten az ember akaratát. *Szabad akaratom* van, melybe az Ur erőszakkal bele nem nyul; szembe szállhatok vele — és félreáll, becsúli az ember akaratát. Akarat nélkül lehetek és kell erkölcsösnek lennem, legyűrnöm magamban az alacsonyabb rendűt, fegyelmézem magam. A fegyelem kizárólag akaratú tény: ezt gyakorolják a római légioók, mikor követik Germanicus Caesart föl az északi tengerig, mennek rendületlenül négyes sorban az ismeretlen tenger partjain, még akkor is, mikor előnti őket a tenger árja. Fegyelmezettséget, akaratom simulását kívánja tőlem Krisztus is. Mennünk kell utána rendületlenül, akaratunk kell őt, mert ő jó hozzánk. Nem hidegen néző, nyomorúságunkban bennünket legázoló, visszemelő bálvány, mint az indusok kaituttai

bálványa, melyet éhínség idején körülhurcol szekéren a városban ez a nyomorult nép, imádkoznak hozzá, hogy segítsen — és ez néz hidegen, — odavetik magukat a bálvány szekere alá — és ez érzéketlenül összeroppantja őket... Krisztus nem ilyen érzéketlen bálvány, ő velem érez. Ezért szenvedett, ezért nem hallja meg a gunyolódó zsidókat: szállj hát le a keresztről, — hogy meg ne fosszon legnagyobb kincsemről: a vigasztalástól. Szenved, meghal, átmege a sir alagútján, hogy én is utána menjek!

Nekem az Isten nagyon messze, szinte megközelíthetetlen volna, ha nincs Krisztusom, ki őt hozzám közel hozza. Messze van tőlem a nap, pedig érzem a melegét: az Isten kisugározását még így sem érzem; — a csillag hideg égítest nekem, de látom a fényét; az Isten még ennyire sem látnám, ha Krisztus nem segítene.

Akarattal kell beállanom az élet minden viszonylatomba. Anyág vagyok, az anyagi világból tehát ki nem szakadhatok, akarnom kell hát a világ javát. Dolgoznom kell a világnak haladásán. A vallás nem elvonatkozás a világtól, nem savanyodás, hervadozás: ez a világ érettem is van, élhetek benne és vele: a vallás krisztusi közreműködés a világ jobbulásán, haladásán.

Akarattal kell megközelítenem a világban ősoomat, az Istent. Bele kell törnöm magam a tőle való függés viszonylatába s ennek a viszonylatnak megfelelően kell erős, férfiakarattal életemet irányítanom. Ez lesz az én imádságom. Nem ajkam mormolása, nem jámbor sóhajtozás az imádság, hanem a férfias akarás lendülése az Isten felé. Fénysugár, villám, mely küzködi, győtrődő akaratból pattan ki és vetődik oda az Ur trónusa elé; páma, amely férfiletekből fakad és kivirágzik az Isten színe előtt. Az imádság nem betschwesterek és a papok dolga: a vergődő férfiletek istenkeresése, siralma. Így imádkozik Elizeus prófeta, mikor az Ur elvész a szegény özvegy egyetlen gyermekét, így tör a könyekben ragyogó fájdalmas keserv a harcokos lelkekből Istenihez...

Nem imádkozom mindig mások idegen gondolataival, nem az egyháznak a történelem patinájával ékes imáival: imádkozom, mikor az Istenhez közelítek lelkem lendületes akarásával. Közeledek az Urhoz, feléje igyekszem, ismerkedem vele, hogy a nagy napon rám ismerjen és el ne taszítson azért, mert egész életet át nem törődtem vele, nem ismertem őt. Nem akarom őt majdan apokalyptikus rémnek látni, szájjában rettetés kétélű karddal, — de találkozom vele — ki tudja mikor? — mint jó barát, ki szívéhez szorítson, mint jó ismerős.

Krisztus akar engem s hogy hogyan juthat hozzám, ez az ő problémája, — nekem pedig akarnom kell őt s ez az én életem problémája: a lelkembe kell őt zárnom és onnét kisugároznom szét a nagyvilágba. Christophorus: krisztushordozó legyen a lelkem — ez az én üdvösségem. (drg.)

HIVATALOS RÉSZ.

Háborus segély a tanítóknak. A vallás-és közokt. m. kir. miniszter ur az 1917. évi XV. t.-c. alapján **1917. évi november hó 1-től 1918. évi december hó végéig** terjedő időre 14 havi előleges egyenlő részletekben fizetendő 1400 korona háborus segélyt utalt ki az egyházmegyei r. kath. tanítók részére.

A **deveseri adóhivatalnál** 180209—917. szám alatt Keszei János ajkai, Kisfaludy Mihály, Kisfaludy né, Keller Mária ajkacsingervölgyi, Kovács Miklós apáczatornai, Hauszer Károly bakonygyepesi, Benedek Lipót, Masszi Ilona bakonypölöskei, Tikos Veronika bodei, Nagy János, Nagy Vilma borszöröcsöki, Filóip László József csekuti, János dabronyi, Pauer István, özv. Timáné Peitl Anna, Csaplár János, Sikos Péter, Vágner Lajos, Kondor Ferenc, Brassorosky Béla Gyula, Krém György deveseri, Deubay Péter, Arany Julianna dobai, Novák Pál felsőszkazi, Molnár Márton halimbai, Kuster Vilmos karaközörcsöki, Werner Károly, Steiner Béla kertai, Soós Pál kiscsözei, Magvasi Ádám, Bauss M. Regina, Englert Rozália kislódi, Tamás Zoltán kisszóllósi, Vendler Jenő kolontári, Szatlmayer Gyula középszkazi, Baumann Ferenc magyarpolányi, Kocsy Kálmán, Arányi Ilona noszpoli, Trosits Mátyas orszói, Torma József öcsi, Beivel Odón pusztamiskéi, Ober János somlójenői, Horváth Károly somlószőlősi, Szabó Imre, Ipsics Gyula, Velics Gabriella somlóvási, Pekete Károly somlóvecsei, Zaika István tóskoberéndi, Kocsis József, Molnár Emma túskevári, Rizinger Lajos vidi r. kath. tanítók.

A **veszpremi adóhivatalnál** 173309/18. szám a. Pinter Mihály, Steierlein Katalin bándi, Vegele Erzsébet berhidai, Nagy Katalin csehányai, Kirckeszner József, Molnár Gizella gyulafrántói, Ruznyák Ferenc

hajmáskéri, Varga Mária mentshelyi, Jámbor István nagyhidegkúti, Ipsics István nemesvámosi, Rendler Mátyas, Seidemann Ilona ősi, Somogyi József ösküli, Mráz Ambrus, Saáry Ilona peremartoni, Klemencz Géza sólyi, Szakács Imre, Szakácsné Boór Erzsébet szentgáli, Ipsics Sándor szentkirályszabadjai, Stumpf Antal, Grabler Rezső, Szigeti Gyula tótvázsonyi, Lohonyay Géza urkúti, Stangl Sándor, Jászay József, Gombás Sándor városlódi, Mundy Lajos, Gyurkovicsné Winkler Leontin, Gyurkovics István várpalotai, Sörédi József, Szanyi István, Gubicza Lajos, Polonyi György, Gaál Sándor, Józsa Ernő, Köcsky József, Frankó Antal, Huber János veszpremi, Kropff Ferenc veszpremi, Takács Imre vöröberényi, Kemény György vöröstói r. kath. tanítók.

A **zirzsi adóhivatalnál** 17340:118 szám alatt Brandecker Ede akai, Wilhelm Gizella akai, Kincs Adolf, Ruip Mária ácseszéri, Babics Kálmán bakonybánkai, Czémán István bakonycsérnyi, Keller Antal bakonygyiróti, Bogáti János, Schippert Ferenc bakonyánaki, Schwartz Gyula, Ledniczy Kálmán bakonyoszlópi, Takács Endre bakonyzentkirályi, Micskó Lajos, Halmi Mária bakonyzentlászlói, Gönczöl Anna bakonyzombathelyi, Egyed József borzavári, Grüll Jenő cseszneki, Egy János, Grits Ferenc jádsi, Ep-lényi Ferenc lókúti, Szakmáry János magyarszombathelyi, Grünner Viktor bakonyzombathelyi, Major Ferenc, Szalay Sándor nagyesterházi, Vass Ferenc, Tóth Odón szalafalui, Benedek Viktor porvai, Benedekné Poor Gizella porvai, Törzsök Sándor rédei, Rónay Mária rédei, Békefy Antal románi, Fazekas István sikatori, Jáger Vince suri, Boór Eleonóra suri, Szoffer Sándor szápári, Tizekker Imre tési, Végh Győző, Kerschbaumayer Henrik, Szliotta József zirzsi, Klampfer József borzavári, Balatonyi József tési r. k. tanítók.

Az **enyingi adóhivatalnál** 173379/18. sz. alatt Dobróczy Béla balatonbuzsoki, Bartalics Béla balatonfőkajári, Bankó Géza balatonkenesei, Vadász István, Förgács Gyula dégi, Szonyegyh István, Eöry Ilona, özv. Feketéné Holler Anna enyingi, Csütörtök Zsigmond, Ujhelyi Gyula balatonszabadi, Eszes Zoltán, Jajoskomáromi, Vadnay Ilona lepénysi, Mihálovich Alajos, mezőkomáromi, Csalló Margit mezőszentgyörgyi, Gruber József, Tompa Béla, Ujváry István, Ujváryné Horváth Anna, Amancsics Carola síófoki, Petrich Simon, Ughy Mária szilasbáthási, Varga Teréz szilasbáthás-alsóbogárdi-pusztai r. kath. tanítók.

A rekvirálások felülvizsgálása.

Hirlapirói kötelességgel tájékoztatjuk a nagyközönséget arról a kormányintézkedésről, mely országszerte bekövetkezik a rekvirálásoknak, karhatalom igénybevételével történő felülvizsgálásával. Nem akar, ez a közönség zaklatása lenni. Ha nem is kellemes, mégis elkerülhetlen feladat, hatóságoknak egy, ma mindenképp felelt állás alá: a hadsereg és az itthon dolgozó polgári társadalom közellátásának, élelmezésének biztosítása végett.

Arról van szó, hogy az eddigi rekvirálásokat katonai karhatalom igénybevételével felülvizsgálják, nagyobb eréllyel, szigorubb körülnézéssel, mint eddig történt. Ez a felülvizgálat, vagy mondjuk új rekvirálás nem fosztja meg a közönséget a megéheztetéstől, csak az eddig önként fel nem ajánlott s nélkülözhető készleteit foglalja le a közcéra. Szükség van erre, mert négy évvel tapasztalat szerint mindig a tavaszi s a nyár eleji hónapok voltak a legkritikusabbak közellátás szempontjából. Az elrejtett készleteket tehát feltárás után számba kell venni s mulhatatlant szét kell osztani a küzdő hadsereg és az ellátatlan lakosság között. Ez hazafias kötelesség, nagy nemzeti érdek éppen a mai napokban, mikor a Gondviselés igazságot szolgáló keze diadalmas fegyvereink megáldásával egyengeti a győzelmes béke közeli korszakát.

Az egyes községekbe legalább 75 emberből álló katonai osztagok vonulnak. Parancsnokuk a kivezényelt tiszt. Minden községben két felülvizsgáló bizottság alakul. A bizottság két polgári tagból, egy altisztből s nyolc közemberből áll. A két polgári tagot az alispán nevezi ki és pedig egyiket a szomszédos községek valamelyikéből, a másikat lehetőleg a helybeli előjáróság ama tagjaiból, akik az előző rekvirálásban részt nem vettek. A felülvizsgáló bizottságoknak a jegyzők adják meg a szükséges felvilágosításokat. A felülvizsgáló bizottság házról-házra jár, megállapítja a jogosan igénybe vehető mennyiséget s ha a tényleg feltárt készletből felesleg mutatkozik, azt rekvirálja. Ha a tulajdonos az elrejtett készletet önként feltárja, eddigi ettitkolásért büntetve nem lesz, ellenkező esetben a rejtett készletet elkobozzák s a tulajdonosi megbüntetik. A felülvizsgáló bizottság minden elrejtésre alkalmas felhelyet, butorberendezést szemügyre vesz.

A járáások területén egy, esetleg több rekquiráló járattiszt működik. Ez irányítja s ellenőrzi a rekquirálást s a bizottságok működését. Intézkedés ellen a főszolgabíróhoz lehet felelkezni.

Emberi táplálékra visszatérhető 15 éven felüli östermelőnél 13 kg. buza vagy rozs. Nőknél s 15 éven aluli östermelő férfiaknál 9 kg. buza vagy rozs. A hatósági lisztellátottak fejkvótája 6'60 kg. liszt havonta. Hadifoglyok s időszakai munkások részére csak a megengedett fejkvóta számítható. Időszakai munkások részére csak akkor számítható kenyétermény, ha vidékről van szerződötve. Helybeli időszakai munkásra, a kettős ellátás kizárása céljából, semmi sem hagyható vissza. Arató- és cséplőrészelőleg csak annyi hagyható vissza, amennyi addig szükséges, ameddig a munkások aratórésztükhöz juthatnak.

Visszatérhető könnyű igáslóra napi 1-4 kg., nehéz igáslóra napi 2 kg. zab vagy tengeri; csikóra, egy éven aluli, napi 1-5 kg. zab, féléven aluli borjura 25 kg. zab, tehénre 2 mmáza tengeri, igás ökrre semmi, hízó sertésre havi egy mmáza tengeri, süldőre 10 kg. tengeri, tenyészőcokára 60 kg. árpa, szaporulat részére 40 kg. tengeri. Mindezeket az adatokat abból az utasításból vették, amelyet gróf Jankovich-Bésán Endre kormánybiztos adott ki a hatósága alá tartozó vármegyék alispánjai s ezek útján a főszolgabírák, jegyzők s a felülvizsgáló bizottságok polgári tagjai részére. A járási rekviráló-tisztek s a rekviráló katonai osztályparancsnokok az utasítást ezredparancsnokságuk útján kapják kézhez.

Az a hazafias kötelesség járul minden polgárra, hogy hazafias kötelességét teljesítve, a felülvizsgáló bizottságok működését megkönnyítse. Nagy érdekek forognak kockán. Senki se vegye szívére, telkére, hogy elrejtett kenyéterménnyel az eddig kivított szép eredményeket kockáztassa. Ragyogjon példaképül azok cselekedete, akik megynként is, falunként is önkéntes felajánlással hoztak hazafias áldozatot a küzdő nemzet katonái s polgári fiai javára.

H I R E K.

Adományok a kisszemináriumnak.

A veszpremi kisszemináriumra az elmúlt héten a következő adományok folytak be:

Péller Pál prelátus, kanonok 10.000 kor., Bécsi Márton tb. kanonok, kaposvári főgimnáziumi hittanár 1000 kor., dr. Ujváry Endre miklósi lelkész újabban ismét 4000 kor., dr. Sárközy Lajos lelkiigazgató 500 kor., Antal Lajos somlóvásárhelyi plebános 200 kor., özvegy Kalkar Janosné készhelyi-lakos 50 kor.

— **A veszpremi Oltáregylet** havi szent óráját f. hó 7-en délután 6 órakor tartja az angol-kisszennyok templomában. Az egyesület vezetősége ezen az uton is kéri a tagokat, hogy minél nagyobb számban megjelenjen sziveskedjenek.

— **Lelkigyakorlat.** A pápai urinók számára az irgalmas nővérek zardájában Hanauer Á. István a budai szt. Imre kollegium igazgatója lelkiigyakorlatot tart. Csütörtökön reggel nyolc órakor kezdődött és ma reggel végződött.

— **Értekezlet.** Jankovich-Bésán Endre gróf élelmezési kormánybiztos elnöksége mellett Győr, Komárom és Esztergom vármegyék területére a rekvirálás ellenőrzésére felkért miniszteri megbíztottak értekezletet tartottak, melyen megállapodtak a rendelkezések kezelésére és egyöntetű eljárás dolgában.

— **Hivatalban.** Vértessy Gyula kir. tanfelügyelő komoly betegségéből szerencsésen felépült ugyanarra, hogy a múlt penteken már hivatalában is megjelent s annak vezetését is átvette. Az örvendetes felgyógyuláshoz gratulálunk.

— **A Központi Sajtóvállalat** részvényjegyzési határideje f. hó 15-en lejár. Akinek jegyzési szándéka van, eddig a határidőig szándékát hajtsa végre. A helybeli sajtóbizottság nevében Kránitz Kálmán felsz. püspök kéri mindazokat, akik részvényjegyzők gyűjtésére vállalkoztak, hogy a jövő hét folyamán gyűjtőlevelet hozzá elvinni sziveskedjenek.

— **Főtörzsorvosai** kinevezés. A király dr. Reichenberg Sándor másodosztályú törzsorvost, a veszpremi katonai kórházak parancsnokát elsőosztályú törzsorvosává nevezte ki.

— **Kitüntetés.** Ólászka Kluge Ferenc gazdasági főfelügyelőnek, aki egy ideig vármegyénk gazdasági felügyelője is volt, a II. oszt. polgári hadiféldemeresztet adományozta.

— **A Zsófia-szanatórium egyesület** jelentése. A Zsófia orsz. gyermekszanatórium egyesület, amelynek kormányzóelnöke Koller Sándor udv. tanácsos, ny. alispán, ügyvezetőelnöke dr. Övri Ferenc orszgy. képviselő, kiadta működési jelentését az 1917. évről. Az egyesület tartja fenn a balatonalmádi s a balatonszabadi gyermekszanatóriumokat. A jelentés legelőször a halatonszabadi hadiárva sanatórium megnyitő-ünnepeiről számol be. Közli az elmondott ünnepi beszédeket, ezek sorában dr. Rott Nándor megyéspüspök s dr. Rainprecht Antal főispán beszédeit is. Ebbe a sanatóriumba, mely 225 beteg gyermek számára épült, jul. 7-től aug. 28-ig felvettek 183 gyermeket, köztük 26 hadiárvt. Még maig sem jelentettek annyi hadiárvt, hogy a helyet betöltenék. Az egyesület kénytelen volt úgy módosítani az alapszabályokat, hogy abban az esetben, ha hadiárva elegendő számban, nem jelentkezik, más szegénygyermek is felvehető. A balatonalmádi telepen május 1-től kezdve négy hónapon át 303 gyermeket ápoltak. A főorvosi teendőket dr. Cseresy József, a veszpremi gyermekmenhely igazgatófőorvosa látta el. A balatonszabadi sanatóriumában a megnyitás napjától 1917. december 31-ig 246 gyermeket ápoltak. A múlt évi zárszámadás szerint az egyesület kiadott befektetésre 565.860 K-t, a balatonalmádi sanatóriumra 42.273 K-t, a balatonszabadi sanatóriumra az építési költséggel együtt 111.554 K-t, központi igazgatóságra 46.860 K-t, rendkívüli kiadásokra 6.813 K-t. Az 1918. év előirányzata: a balatonalmádi sanatóriumra 42.250 K, a balatonszabadi sanatóriumra — 80 ezer építési költséggel — 445.000 K, központi igazgatásra 60.270 K, rendkívüli költségre 10.000 K. Az egyesület vagyonállománya volt 1916. dec. 31-én 2.356.087 K 66 f. — 1917. dec. 31-én 2.786.488 K 68 f. — gyarapodás 430.401 K 02 f. A jelentést a kormányzótanács tagjainak, az alapítotagoknak névsora s az alapszabályok szövege zárja be.

— **Halálozás.** Molnár Antal küngösi földbirtokos hosszas betegség következtében 54 éves korában meghalt. Április 4-én szülőfalujában helyezték örök nyugalomra. Megható volt a község s a környék meleg részvétele a megbodogult s köztisztelőben tartott családja iránt. Özvegye, szül. Fritse Erzsébet, két kis fia s három testvér — köztük Molnár Miklós küngösi földbirtokos — siratja mélyen gyászoló rokonsággal együtt.

Józsa Gyözőné, szül. derecskei Fodor Ida, Józsa Győző máv. főraktáros felesége 53-ik évében meghalt.

Özv. Kántor Ábrahámné szül. Weisz Rozália 86 éves korában meghalt. Az elhunytban Rapoch Sándorné, Kántor József és Kántor Soma a Közgazdasági Bank penztárnoka édes anyjukat gyászolják.

Tolnay György nyug. erdősz. a veszpremi püspöki uradalommal életének 84-ik évében Török-pápanyban elhunyt. Nyugodjanak békében.

— **A főispáni jótékonyalapra** újabban a 2558—2614. sz. nyugtakon befolyt 4610 K. Az idei gyűjtés eredménye 113.621 K 50 f. Nagyobb összegeket adományoztak: Veszpremi Takarékpénztár 1000. Waila Geza Tündermajor 500, ifju Kiss Karoly Marczalgergeyi, Engel Ernő Lepsény, Schriker Sándor Tekerés, Lőrincz József Lepsény 200—200, dr. János József Pozsony, dr. Adorján Gyula Papa, Hanich Ferenc Olaszfalu, Schweizger István Band, Benkő József Jasd, Schekk Roman Tes, Fürst Janos Band, Jung Janos Band, B.eri Lajos Tes, Böröcsky Lajos Takacsi, Szalóky Geza Nemesszalók, Steigler Ferenc Band, Burucs Ignac Devecser, Auerbach Janos Band, Schnitz Lajos Lajoskomárom, Kolontari Sandor Nemestényfalu 100—100 K.

— **Katonai kitüntetés.** Király Ófelsége elrendelte, hogy a legfelsőbb dicséret elismerés útján — a kardok egyidejű adományozása mellett — tudtul adassék az ellenség előtt tanusított vitéz magatartásuk elismeréséül: Luksics János és Füst Jenő t. hadnagyoknak. A parancsnokság pedig az ellenség előtt tanusított vitéz magatartása elismeréséül Holecz Ödön hadnagyknak a II. o. ezüst vitézségi érmet adományozta.

— **Kitüntetett tanító.** Tompa Béla siófoki tanító, lapunk régi munkatársát, a Piave mentén való harcokban tanusított hősiességéért a budapesti első honv. gyalogzred parancsnoksága a 20. hgye. felterjesztése alapján, t. zárlással kinevezte, ugyancsak a 41. honv. hadosztály parancsnoksága a I. oszt. ezüst vitézségi érmmel és a Károly-csapatkereszttel kitüntette.

— **Kézimunkakiállítás.** A megyeházban, május 5—9. napjában tartandó kézimunkakiállítás előkészítő bizottsága felhívást bocsajtott ki, melyben a hőlyeket a kiállítás támogatására, a benne való részvételre buzdítja. A bizottság elfogad mindennemű kézimunkát, továbbá rajzot, festményt s iparművészeti tárgyakat. A részvétel számdékaról dr. Benkő Károlyné, vagy dr. Kerényi Alajosné urhölgyeket kell értesíteni. A kiállításra szánt kézüknak április 29-től május 2-ig a vármegyeház nagytermébe küldendő.

— **Közgyűlés.** Veszprém város közgyűlést tart. A tárgysorozat főbb pontjai: A vármegye főispánjának értesítése arról, hogy dr. Komjáthy László polgármestert a közlelmezési kormánybizottsághoz másodhelyettesnek átengedte. — A városi tanács jelentése a közlelmezési ügyosztály kibővítése és újraszervezése ügyében. Közlelmezési bizottság alakítása. — A vármegye főispánjának felhívása a Szurmay-alapra hozzájárulás megszavazása iránt. — A polgármester előterjesztése a budapesti—tapolcai és győr—veszprém—dombóvári vasut ügyében. — Övári Ferenc dr. indítványa a városi zeneiskolának városi kezelésbe és tulajdonába való átvétele iránt. — Övári Ferenc dr. indítványa az új felsőkereskedelmi iskola részére telek kijelölése ügyében. — Rekviráló biztosok rendkívüli munkájuk különdíjazását kéri. — Szigethy-Ferenc alszámvevő IX. fizetési osztályba soroztatását kéri.

— **A veszpremi Dalegyesület a templomban.** Mint múlt számunkban közöltük, a Veszpremi Dalegyesület ma, vasárnap délelőtt a püspöki templomban a 11 órai misén énekel. A Dalegyesület műsorát már közöltük. A közölt műsoron kívül Szabó Sándor kir. törvényszéki bíró, a Dalegyesület igazgatójának hegedüljátéka fogja szobrá s gyönyörködtetőbbé tenni az ünnepi misét, aki Bach—Gounod: Meditation című művét fogja előadni az ő ismert művészi tudásával és előadásával.

— **Lakbértbizottság.** A szakminiszter Veszpremben is megalakította a vitás lakbértügyekben eljáró bizottságot. Tagjai a lakáskiadókról: dr. Fischer Miklós, Gyurkovits József, Kelemen Imre; a bérlők részéről: Galamb Kristóf, Köves Jenő és Suly László.

— **A keresztény tisztviselőnk** helybeli egyesületének választmánya e hét folyamán értekezletet tartott, amelyen Scipades Irene elnökő bejelentette, hogy az egyesület tagjai részére a budapesti Rókus-kórházban egy ingyenes ágyat eszközölt ki. Ezen kívül egy sanatóriumban alapítványi letéveszt tervezi az egyesület, hogy ott egy tüdőbeteg egyesületi tag legyen elhelyezhető. Az egyesület vezetőségének éme gondossága, hogy a tagok javára ilyen humanus intézkedéseket tesz, minden tiszteletre méltó. Itt megemlítjük még, hogy a tisztviselőnk egyesülete tagjai részére német nyelvű tanfolyamot rendez. Egyet külön a kezdők, egy másikat a haladók számára.

— **Adományok a kórháznak.** A veszpremi Hitelszövetkezet a városi kórházhoz elbocsajtott szegény betegek segélyezésére 19 K 51 f-t adományozott. — Csizsárik János c. püspök a husvéti ünnepekre a városi kórház részére három drb bárányt adományozott. A kórház igazgatósága a jövő év adakozóknak ezuton is hatalmas köszönetét fejezi ki.

— **Műkedvelői előadás.** A veszpremi román. Legényegylet folyó evi április hó 7-en, saját nagytermében részben a m. kir. 31. honved gy. ezred és a 7. honved t. ágyusezred elesett hősei özvegyei es arvai, részben saját színpadja felszerelésének alapja javára műkedvelői színelőadást tart. Színe kerül Csepreghy Ferenc háromfelvonásos szep színműve: a Piros Bugyellárs. A szereplők nagy része a legényegyleti színpadról előnyösen ismert műkedvelők s így az est erkölcsi sikere biztosítottnak látszik. Kivanatos, hogy fáradságukat szép anyagi siker is koronázza. Jegyek előre várthatók Fekete Gyula divatárú üzletében s előadás napján d. u. 2 óratól az egyesület helyiségében.

— **Husvétli bárány.** A veszpremi püspök-ség és a veszpremi káplán a kórházi irgalmas nővérek részére a husvétli ünnepekre 1—1 darab bárányt adományozott. Az irgalmas nővérek főnöknője ezuton is hatalmas köszönetét fejezi ki a jószívű adakozóknak.

— **Kávé.** A vármegye számára 4 ezer kg. hadikávé szállítása van folyamatban. Ebből a mennyiségből Veszprém városa 1250 kg.-ot kap.

— A városi párt Veszprémben a Korona-vendéglő sörözőjében 1918. évi április hó 9-én, kedden délután 5 órakor ülést tart.

— **Királyi elismerés.** Fischer Ferenc szilabthási lakosnak hét fia teljesít katonai szolgálatot. A király az érdemes apának elismerésképpen 500 koronát és nevének kezdőbetűjével díszített ezüst órát adományozott. A királyi ajándék már te is érkezett a főispáni hivatalhoz.

— **Az enyingi kaszinó estje.** Az enyingi kaszinó a hadiárak javára hangversennyel és műkedvelői előadással összekötött estélyt tartott tegnap. Az ünnepség védnökségét Szász Károly a képviselőház elnöke és dr. Rainprecht Antal főispán vállalták. Főispánunk ebből az alkalomból pénzteken Enyingre utazott.

— **Munkás diákok.** A helybeli róm. kath. főgimnázium tanulói keréskedő csapatok alakjában igen szép eredményt vesznek ki részüket a háborús munkából. Jó kedvvel s nagy szorgalommal dolgoznak a játékdélutánokon mindazok keréskedők, kik kezük erejét igénybe veszik. Így a fiatakság is érzi valahogy a háború következményeit. A püspökség birtokán is dolgoztak a fiúk. Roff Nándor dr. megyéspüspök elismerését úgy fejezte ki a fiatalok iránt, hogy tegnap délután özsonnát szerzett számukra. Azon maga is megjelent s elbeszélgetett velük. Ami a fiuknak láthatólag jól esett.

— **Tánconcert.** Pénteken, április 5-én a közönség igen csekély érdeklődése mellett mutatata be Hilde Schlager modern táncművészetét a városi Színházban. Vátozatos műsorából *Beriot* Ballet-jelenetét, *Brahms* Magyar táncát, *Delibes* Pizzicati lapdajátékát és különösen Clusam Bölcösadalát kell kiemelni; bennük érvényesült leginkább táncának érzelmeket, hangulatokat kifejező ereje, testmozgásának plasztikus szépsége, tiszta művészi hatásra törekvő idealizmusa. Egyes számainak hatását azonban nagyon zavarta, hogy nem ragaszkodott, mint az egyébként a hangversenyeknél is szinte szokásos lett, a közölt műsorhoz. A modern táncművészet azon alakításainál, amelyekben a zene ritmusa a test ritmikus mozdulataiba olvadt át, ez a mulasztás megbocsátható, annál zavaróbb az akció és tartalom, gondolatokat is megjelenítő táncnál, amelynél a képzeletünket irányító és támogató cím éppoly szükséges, mint a program-zeneben, amely szintén többet akar mondani, mint amennyire eszközei magukban véve képesítik. A táncokat Ottmár Klause kísérte zongorán, aki a kíséretben tökéletes együtterzt, magánzámában — *Chopin*: Impromptu, *Gounod*: Faust Walzer, — ragyogó technikai készségét, a kitűző szilárságot, szenvedélyes erőtel a gyengéd előgyűlésig, elhaló sóhaját minden hangulatot kifejező színezés nyílvánult.

— **Petroleum.** A vármegye számára kiutalt petroleumot eddig Reininger Dező nagykereskedő kezelte és osztotta szét. Dr. Bibó Károly alispán újabb rendelkezéssel ezt a munkát Veszprém város közéleti hivatalára bízta.

— **A város és a kereskedők.** Többször említtük a kereskedők kívánságát, hogy a város az ő közvetítésükkel hozza forgalomba a központok által kiutalt élelmicikket. A városi tanács a kereskedők óhaját készséggel teljesíti. Biztosított kíván azonban arról, hogy azokat a cikkeket is, amelyek jegy nélkül kerülnek forgalomba, csakis helybeli fogyasztók kapják meg. A legtöbb cikket cukorgyegyi alapján osztják ki s épen emiatt az egyes kereskedőkhoz a hozzájuk jelentkező cukorgyegyi aránya szerint lesz áttulva. A tanács azonban a cukor-, liszt-, és zselellátást, illetve e cikkek elosztását az eddigi módon kívánja fenntartani. Felkérte egyébként a kereskedőket, hogy legyenek a város segítségére, kutasanak fel élelmicikket s ha találják, adják a városi hatóság tudomására, hogy a megszerzésről gondoskodhassék.

— **Rekvirálás.** E héten Szentgálon Jankovich Endre gróf közéleti kormánybiztos által összevont járai tisztik vezetés alatt nagyobb karbantartás igénybevételével rekvirálás volt. Az első nap mindjárt szép eredménnyel zárult. A lakosság a rekvirálást megnyugvással veszi, mert annak során a rendelkezések értelmében mindenkit jogosan megillető adagot visszahagyják és csak az át nem adott teletet fogadják le.

— **Jeggyár.** Úgy értesültünk, hogy a veszprémi Élelmészeti Részvétel Társaság jeggyárat szándékozik alapítani napi egy vaggon termelésre. Ha a terv megvalósul, régi nagy hányon segít magazi közételhet szolgát vele.

— **Kereskedők részvénytársasága.** Több veszprémi fűszerkereskedő bevásárlási részvénytársaságot alapított. A részvényjegyzés már folyamatban van. Vidéki kereskedők is meleg érdeklődéssel kísérik a mozgalmat. Az alapítók ezúton is kéri a kereskedőket, hogy a részvényjegyzéssel siessenek, mert a jegyzés határideje április 15.

— **Siket-némák iskolája Veszprémben.** Dr. Övdi Ferenc a város szerdai közgyűlésén indítványt tesz Veszprémben létesítendő siketnéma intézet alapítása érdekében. Az intézet 350—370 siketnéma gyermek részére épülne. Az építés mérvét s módozatait Molnár Antal siketnéma iskolai tanár memorandum tárgyalja. A városnak ingyen telket kell adnia, alapítványt létesítenie s társadalmi uton végzett gyűléssel az intézet anyagi erejét gyarapítania.

— **Vöröshagyma.** A város vöröshagymát árusít kereskedők, utján. Cukorgyegyre adják ki, fejünkint 30 dkg fejkövával. Egy kg. ára 1 60 K.

— **Kamaragyűlés.** A győri ipar- és kereskedelmi kamara a napokban gyűlést tart. A tárgysorozat veszprémei vonatkozású pontjai: Lepény közönség szabályrendelete közigazgatói használatáért díjazás, — Siofok közönség helypénzszedési szabályzata, — a veszprémi kereskedelmi és iparostanonciskolák kérvényei segélyért.

— **A közéleti hivatal.** A városi közéleti hivatalos helyiségét most rendezik be a jeruzsálemhegyi ovodában. Azt szük, hogy a jövő hét folyamán már át lehet helyezni a hivatalt s a közönség könnyebb hozzájárulással szerzheti meg a szükséges jegyeket, felvilágosítást s ugyanott hivatali talál panaszai meghallgatására s orvoslására is.

— **Hadikönyha.** Ennek a szép intézménynek megvalósítása haladékokat szenved. A tervezett helyiség megszerzése túlzott bérkövetelés miatt egyelőre nehézségekbe ütközött. Ha e megegyezés nem sikerül, új helyiséget kell keresni s ez mindenestre csak késlelteti a megnyitást.

— **A kir. tanfelügyelőségéről.** A magánvizsgálatokat tenni óhajtok ezen az uton is figyelmezteti a kir. tanfelügyelő, hogy kérvényeiket ne hozza, hanem az állami polgári iskola igazgató-ságához küldjék. — Hivatalos leveleket az érdekeltek ne címre, hanem a hivatal nevére küldjenek. — A tanítók hivatalos nyugtáikat ne személyesen adják át, hanem minden esetben postán küldjék be.

— **Élelmészeti összeírás.** Már megirtuk, hogy a közéleti rendezés érdekében április hó 16—20. napjaiban orsz. összeírás lesz. Összeírják a polgári népességet, az állatállományt, a gőzrel, benzinnel, petroleummal, villanyal vagy más motorikus erővel hajtott cséplőgépeket s a járgányos gépeket. Fel kell venni ápr. hó végéig a vetésterület is. — Az összeírás számláló biztosok végzik. Erre elsősorban a tanítókat jelölik ki, akik a megbízást kötelesek elfogadni. Az adatok szolgáltatását megtagadja, vagy valótlan adatot közöl, hat hóig terjedhető elzárással s kétezer koronaig terjedhető pénzbírsággal büntethető. — Veszprémet husz kerületre osztják s ugyanennyi számlálóbiztos végzi az összeírás.

— **Tisztviselők keréskedő csoportja.** A tisztviselők keréskedő csoportja részére érkezett petrezselyem és sárgaréz magvak — kedden reggeltől kezdve Nagy Lajos csoport pénztárosnál átvethetők. Rakni való fehér bab pedig a városi gazdasági hivatalnál szombat reggeltől kezdve vehető át. A fenti magvakból és babból minden tag egyenlő mennyiséget fog kapni, kivéve akiknek felerésze földjük van, ezek természetesen csak a megfelelő felerész magot kapják.

— **A szegény asszony jó szíve.** Jól esik szívünknek, hogy a háborús évek annyi szenny, visszadélés közben egyet-mást az emberi lélek szép megnyilatkozásai közül is közzétehetünk. Ide tartozik az alábbi eset is. El Peremarton községben özv. Fekete Józsefné, Rédlí Karolina. Szegény özvegy asszony, kis háza van a melléképületekkel és 700 kor. jövedelme. Történt, hogy a háború folyamán lakásában tisztelték, a melléképületekben pedig katonákat szállásoltak el. A törvény értelmében özv. Feketének 6888 kor. katonaszállásolási díjat utalt ki a hatóság. A napokban szarkaláb betűkkel, ferde sorokban megirt levél érkezett az alispán kezéhez. Feketének részletek kezevonásai. Tudtára adja a mélyentiaztelt tekintetes, nagyságos alispán urának, hogy neki van kis háza, ahol meglik, meg 700 kor. jövedelme, amiből kifizeti adóját és meg is él. A katonaszállásolási díjat

ezért nem fogadja el. Adják a tekintetes nagyságos urak valami jótékony célra ezt az összeget. Dr. Bibó Károly alispán meleghangu levélben köszönte meg a szegény asszonyt nagy ajándékát, melyet a hadirokkant ipari kereseti telepek javára fordítanak. Mi pedig imigyen a köznek hozzuk tudomására. Mintha az evangéliumi szegény asszony esete ismétlődne meg előttünk.

— **Mandátum meghosszabbítása.** Egyházmegyénkben az iskolaszekek megbízatásának joghatályát választások megejtése nélkül az egyházi hatóság a háború alatt évről-évre meghosszabbította. Minthogy a választások akadályosak s a szünt meg, megyéspüspökünk a kath. iskolaszekek megbízatását a békekötés esztendejének végéig meghosszabbította.

— **Diákok és a hadiárak.** Az árvaszeknek össze kell írnia és lajstromoznia a hadiözvegyeket és árvaakat. Ennek a feladatnak a hivatalok a csekély létszámmal nem tudnak megfelelni. Az árvaszekek vezetőinek kértére a közoktatásügyi miniszter megejtette, hogy ebben a munkában a diákok segítsenek. Rendeletet adott ki, hogy az igazgatók azokat, akik erre vállalkoznak, bocsássák az árvaszekek rendelkezésére a hadiárak összeírása végett.

— **A nemesvámosiak** a közönség területéhez mért s rájuk kirótt gabonamennyiséget maguktól összeadták. Ezzel a közéleti hivatalos miniszter rendelkezéseket eleget tettek, amiért náluk a katonai rekvirálás elmarad. A lakosság ilyen irányú felvilágosításában nagy érdeme van Övdi Ferenc dr. országyűlési képviselőnek, aki személyesen érintkezéssel győzte meg a gazdákat a miniszteri rendelkezéssel céljáról és szelleméről.

— **Katonai felmentés.** A f. évi március 31-ig érvényes összes katonai bevérsi engedélyek április 30-ig meghosszabbíthatók. A felmentések meghosszabbítását célzó kérelmeknél, ha a felmentési határozat nem tartalmazza a „tovább nem” megszórását, folyó évi április 30-ig érvényes bevérsi engedély adható. Ha a felmentési engedélyen a „tovább nem” határozat rajta van, úgy szüktség esetén a honv. minisztertől távirati engedély kérhető a bevérsi engedélynek f. hó végéig érvényes meghosszabbítása iránt.

— **A város rekvirálása.** A városi közéleti hivatal rekviráló osztálya most állja össze a pótrekvirálás kivetését. A legutóbbi rekvirálásnál ugyanis mosónőkre visszahagytak 10 25 kg. gabonát. Ezt utólag kinek-kinek be kell szolgáltatnia. Kivetik az augusztus 1-től 15-ig visszahagyott mennyiséget is és a beszoállításra az illetékeseket hivatalból utasítják.

— **Be kell szállítani a rekvirált gabonát!** Dr. Török Gyula rendőrkapitány felhívja a város közönségét, hogy mindazok, akiknél rekvirálás történt, jelen hirdetés megjelenésétől számított hat nap alatt a rekvirált gabonát a Közgazdasági Bank R.-t. raktárába, a rekvirált lisztet pedig a városi raktárba szállítsák be. Ellenkező esetben a beszoállítás hatósági uton, de saját költségükre történik s ezenkívül kihágási uton is szigorú büntetést kapnak.

— **Utazási illetmények.** Új kormányrendelet módosítja az állami alkalmazottak által a hivatalos kiküldetések és átköltözések alkalmával felszámítható illetményekről szóló szabályzatokat. A rendelet szerint tizenkét korona napi-díjpótlékot számíthatnak fel azok az állami tisztviselők, akiknek az eddigi szabályzatok szerint 6 korona vagy annál magasabb összegű napidíjra van igényük. Nyolc korona napidíjpótlékot számíthatnak fel az állami hatóságoknál, hivataloknál és vállalatoknál alkalmazott kezelők és kezelőnők, ideértve a postánál, táviradnál és távbeszélőnél alkalmazott kezelőket, kezelőnőket és díjnokokat is. Hat korona jár az állami altisztieknek és szolgáknak. A rendelet részletesen megállapítja azt is, hogy mennyi fuvarpénzpótlékot és bérkocsidíjat lehet felszámítani és milyen körülmények között.

— **Gyertya.** A városnak a közel jövőben 3 mm. gyertya érkezik. Jegyek ellenében fogják a város lakossága között szétosztani.

— **Földbérlet.** Néhány hold földet bérbe vennék. Öndör Ferenc kir. a-tanfelfügyelő.

— **Hatezer új csendőr.** Az országszerle rohamosan hanyatló közbiztonsági állapotok szükessé tették a csendőrségi létszám jelentős fölemelését. A létszámot 30 000 emberrel fogják megszorítani. Amint illetékes helyről értesültünk, ebből a legközelebbi időben 6000 csendőrt fognak beállítani. A csendőrséghez kizárólag harcteret megírt, kiűntetésben részesült, megbízható katonákat fognak átvenni.

— **Allami nyugdíjasok hadisegélye.** A kormány az 1912. év előtt nyugdíjazott tisztviselők, tanárok, laikusok részére egyszeri segélyt utalt ki. A segély 1800 korona nyugdíjig 600 korona. 1800 kor. nyugdíj után 4200 koronáig a segély kétszáz koronás nyugdíjemelkedés után 60—60 koronával nagyobbodik. 4200 koronán felül 1200 korona segély jár. Azok segélye, akiket 1912. év január 1-je után nyugdíjaztak, mivel lakbért is kapnak, 1400 K-ig 360 K, ezen felül 7000 K-ig 420—720 K, 7000 koronán felül 780 K. Az 1912. év előtt elhalt tisztviselők özvegyei 480—780, az 1912. év után elhaltaké 360—600 K segélyben részesülnek. Nyugdíjas díjnokok segélye 360, illetve 300 K aszerint, hogy 1913. év előtt, vagy ezután léptek nyugdíjba. A díjnokok özvegyeinek segélye 300—360 korona. A segélyeket négy részletben fizetik ki.

— **Adózásunk.** A pénzügyigazgatóság legutóbbi kimutatása szerint jan. hó végeig 2.011.947 kor. adót állapítottak meg. Ebből január végeig 120.630 kor. fizettek be. Eme egyenes adókon kívül bélyeg- és jogilletkekből 81.475 kor., italmérségi illetkekből 9.920 kor., szeszadóból 8594 K folyt be az állampénztárba. Eldohányoztak pedig a pénzügyigazgatóság területén január havában 152.138 K-t. — **Jövedelem és vagyonadó** címen 65.955 K-t fizettek be január hónapban.

A mélyes fájdalom, mely forrón szeretett feleségem halálával engem is, családomat is elöltött, igen sokan enyhítették részvétükkel s a temetésen való megjelenésükkel. A jövedő vizsgálatásért magam és családom nevében meleg köszönetet mondok.

Józsa Győző.

WELLNER GYULA

készíti a fogtechnika legremekebb specialitását. VESZPRÉM, Rákóczi-tér 22
Foghuzás • Műfogak • Fogtömés

APRÓHIRDETÉSEK.

— **Elvállalok parkett lerakást, valamint régi parkett tisztítását, beeresztését és javítását. VÖRÖS ISTVÁN, parkettázó. Veszprém, Buhim-utca 2.**

Hirdetmény.

A Kisbirtokosok Orsz. Földhitelintézete ezévi rendes közgyűlését f. évi április hó 21-én délelőtt 11 órakor tartja meg Budapesten, az intézet saját házában, V. Géza-utca 2. szám alatt. Napirend: 1. Az évi üzleteredményről szóló igazgatósági és felügyelőbizottsági jelentés tárgyalása. 2. A zárszámadások felülvizsgálása és az évi mérleg megállapítása. 3. A tisztja jövedelméről való rendelkezés. 4. A kilépés folytán megüresedett három igazgató-tagsági hely betöltése. 5. A felügyelőbizottság megválasztása és díjazásának megállapítása. 6. Esetleges indítványok. Az alapszabályok 27. §-a szerint az adósok is tagjai lévén az intézetnek, magukat a közgyűlésen az alapszabályok 28. §-a értelmében törvényhatóságunkint választott meghatalmazottjaikkal által képviselhetik s záloglevélkölcsönök együttes összegének minden 500000 K-ja után egy-egy képviselőt választhatnak, azonban kizárólag csak az intézeti tagok köréből. Felhívjuk ennél fogva Veszprém megye területén lakó intézeti adósok, hogy amennyiben magukat a fentjelzett napon tartandó rendes közgyűlésen képviselni óhajtják, az általuk összesen felvett 953.200 koronányi záloglevélkölcsön után 1 képviselő megválasztása céljából dr. Kőszeghy József veszprémi ügyvéd irodájában — Egyházmegyei alapítványi pénztár — 1918. évi apr. 8-án délelőtt 11 órakor tartandó választógyűlésen megjelenni s részvételi jogosultságuk igazolására fizetési könyvvüket magukkal hozni sziveskedjenek.

Kisbirtokosok Orsz. Földhitelintézete.

Utánnyomása nem díjazatik.

Árverési hirdetmény.

Alulírott ezennel közhírré teszi, hogy egy biédermayer-stilben keményfából készült teljes ebédlő, egy teljes hálószobaberen-dezés, egy igazbronzból vert értékes függő-villanylámpa, szőnyegek, lőszórágybetétek és egyéb butorok Győrött, Andrassy-ut 52. szám alatt földszint jobbra, f. évi április hó 9-én d. e. 10 órakor nyilvános árverésen el fognak adni.

Az érdeklődők bővebb felvilágosítást szerezhetnek Gerő Ferencnél, a Gerő-Testvérek cég beltagjánál, ahol a butorok meg is tekinthetők.

Kelt Kapuvárott, 1918. március 21-én.

Dr. Fábián Illés.

Anyakönyvi kivonat.

Születés.

Bodecz Sándor fűszerkereskedő és Balázs Ágnes fia Károly Sándor r. k. — Tóth Lidia háziasszony fia Károly ref. — Hermán Pál cipészsegéd és Szabó Margit fia Béla József r. k. — Szenté Rozália háztartásbeli fia halvaszületett.

Halálozás.

Özv. Baráth Károlyné Marton Zsuzsanna ny. megyei irattárnok özvegye ref. 89 éves. — Szentmártoni Józsa Győzőné derecskei Fodor Ida máv. főraktárnok neje r. k. 53 éves. — Farkas János ev. 6 hónapos. — Özv. Suri Mihályné Marsali Anna napszámosnő r. k. 73 éves. — Ábrahám Mária ref. 5 hónapos. — Özv. Farkas Jánosné Dombai Rozália napszámosnő r. k. 66 éves. — Tóth Mária r. k. 3 hónapos. — Özv. Kántor Ábrahámné Veisz Rozália magánzó izr. 86 éves. — Özv. Zima Istvánné Payer Borbála háztartásbeli r. k. 72 éves.

Házasság.

Erdész János máv. mérnök r. kath. és Turóczy Margit ref. — Káprai Kálmán máv. mozdonyvezető ref. és Kőszeghy Mária ref.

NÉMETH KÁROLY

polgári és egyenruhászabó
a „Korona“-szálloda átellenében.

Elfogadok a szakmamba vágó mindenféle munkát, igazításokat és felvasalásokat. Viselt ruhákat becserélek és azokat kijavítva, szegényebb sor-suaknak eladom.

Vaialmint tanítok szabászatot és pedig polgári, katonai és papit, mindegyiket külön is, egyezség szerint.

Veszek

árajánlattal:

füstölt szalonnát,
és sonkát, mézet,
sárgaviaszt, almát
s egyéb gyümölcsöt,
befőttet, lekvárt, vadat

SZEMERÉY J.

VESZPRÉM. (Főtér.)

PESTI és SZEMERÉY

kereskedelmi irodája (Veszprém, ^{Gizella-}tar 2.) hirdetései.

1010 □-öl háztelek a Csomay-telepen eladó.

Almádban a vasut fölött remek kilátással 2 villa egy területen (szoba- és konyhafelszereléssel) bérbé kiadó; egyik 1000, a másik 1400 korona.

Szőlőbirtok 6 kat. hold termő, 6 kat. hold szántó, erdő és legelő, házakkal, pincével, 130 h. hordóval, vincellériakás, présház, istálló stb. *jutányosan eladó.*

Veszprém, a Villatorban 5 szobás, konyha, előszoba, fürdőszoba s minden mellékkeliséggel bíró új ház eladó.

20—30 méhcsalád kaptárral kerestetik.

Talajművelő részv.-társasági, Veszprémi és Veszprém megyei takarékpénztári részvények vételre kerestetnek.

Könnyű, egy ló után való kétüléses nyitott kocsij megvételre kerestetik.

Jutányosan eladó egy 11-es és egy 22-es számú Ganz-henger, egy pár 38-as francia kő teljes felszereléssel, henger, sziták, felvonók és egy Pohl-tele 12 lóerős francia turbina.

1 darab 5 lóerős benzín motor, amerikai gyártmány, fekvő helyhez kötött. Ára 3000 kor.

1 garnitúra 3 lóerős benzines cséplő, egyszerű tisztító szerkezettel — bármely kigazda maga kezelheti, beoktatva lesz — jutányosan eladó.

Veszünk 1 drb. 5-8 lóerős magánjáró vagy félstabil gőz- vagy más locomolijt.

Eladó 2 aratógép, német gyártmány, marokszedő- és kévektövel.

1 kukoricaszár tépőgép 800 kor.

1 cséplőszekrény, jó üzempékes, Hoffner és Schrantz-gyártmány, 45" elevátorral.

3—4 szobás családi házak vételre kerestetnek.

Használt, jó karban levő ablakok és ajtók megvételre.

Irógép és Wertheim-szekrény megvételre kerestetik.

Balatonalmádban és Kenesén villák bérbé és vételre kerestetnek.

Egy jó karban levő finom hegedű eladó. Pianinó megvételre kerestetik.

Schuthlevorth-locomobil 8-as, Marschall-cséplő 54" elevátorral, használt, jó karban eladó.

2 jó bicikli gummival eladó.

Villatelep legszebb helyen Almádban eladó. Mindenféle üres, használt ivergeket (pálcákat) és hordókat bármilyen mennyiségben veszünk.

Uj ház, mely 3 háromszobás lakás és mellékkeliségekből, külön még 2 szoba és mosókonyhából áll, város központjában, jutányosan eladó.

Gazdálkodónak 2 szoba, konyha, istálló, 500 □-öl kerttel ház az Almádi-utban eladó.

Viszketeg

és minden-nemű bőrbaj, ugymint rüh, sömör, fekély, daganat és sebek gyógyítására a legbiztosabb és egyuttal a leggyorsabban ható háziszer a

Boróka kenőcs

Nem piszkít, teljesen szagtalan. Kis tégely 3 kor., nagy tégely 5 kor., családi tégely 9 kor. Hozzávaló Boróka szappan 5 kor. Készíti: GERŐ SÁNDOR gyógyszerész Nagykörs. Veszprémben kapható:

FÖLDES LAJOS

gyógyszertárában, Kossuth Lajos-utca.

Mauthner-féle magvak
Bakos Kálmánál Veszprém.

Uj és használt
fegyvereket,

pisztolyokat ad és vesz,

javitásokat
elfogad

Szemerey János
fegyverkereskedő, Veszprém

Ha Ön

birtokot, házat, szőlőt, vil-
lát vagy bármi ingatlant
jutányosan venni
vagy jól értékesíteni akar,

Ha Ön

bármiféle mezőgazdasági,
ipari és kereskedelmi árut
értékesíteni akar
vagy venni óhajt,

Ha Önnek

előnyös kölcsönre van
szüksége:
forduljon bizalommal

Pesti és Szemerey

törvényileg bejegyzett
kereskedelmi irodájához
Veszprémben
Gizella-tér 2. sz.

Számos előjegyzések.

Telefonszám: 148. Sürgőncim: PESTI.

ROLAND FERENC

orgona- és harmonikumkészítő
VESZPRÉMBEN
Ostromlépcső-utca 5. sz.

Elvállal teljesen új orgonák építését a
legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivi-
telig — pneumatikai rendszer szerint.
ORGONÁK átalakítását és hangolását
jutányos árban száfnitom. Iskolák részére
HARMONIUMOKAT jó erős kivitelben
készítek. ZONGORÁK javítását és han-
golását úgy helyben, mint vidéken a
lehető legrövidebb idő alatt eszközölök.

Eladó ház.

Veszprémben, a Hosszu-utca
végén, az Eszterházi-utca 2.
számu ház
szabad kézből eladó.

A házon — mely három részből áll —
van 5 szoba, 2 konyha, 2 kamra, 1 pince,
1 nagy műhely, raktár, 2 felszer és 2
udvar. — Az utcafeleli lakás bolthelyi-
séggé is átalakítható. — Bővebb fel-
világosítás nyerhető az ugyanott lakó
tulajdonosnál.

Bakos Kálmán

fűszer-, csemege-, bor- és ásványviz-
kereskedő

VESZPRÉM.

Telefon 55. Sürgöny Bakos kereskedő Veszprém.

NAGY VÁLASZTÉK

hazai és különleges
Borokban, Pezsgők,
Likőrök, Cognac,
Puncs stb.

Hentesárúk, Sajtok

Friss és Délgyümölcsök,
Befőttek, Gyümölcsiz

KONZERVEK

Libamáj painok,
Hus- és Halkonzervek

Száritott főzelékek

Főzelékkonzervek
Teasütemények
Háztartási cikkek

VadaK

Vidéki rendelések azonnal elintéztetnek!

Alapított 1894-ben

Villanyerőre berendezve

Egyházmegyei Könyvnyomda

Készít a legrövidebb idő alatt és raktáron tart

a legegyszerűbbtől a legfinomabb
kivitelig minden néven nevezendő

KÖNYVNYOMDAI MUNKÁKAT

nyomat: röpiratok, füzetek, köny-
vek, folyóiratok, árjegyzékek, körle-
velek, hirdetések, falragaszok, évi
jelentések, mérlegek, kimutatások,
gyászlapok, rovatolt tablázatok, növ-
jegyek, meghívók, eljegyzés és es-
ketési tudósítások, számlák, címkék,
stb. stb., jutányos árakon számítva.

plébánia-hivatalok és lakók részére
szükséges mindenféle

HIVATALOS NYOMTATVÁNYT

melyek tetszés szerint fűzve vagy
bekötve szállíthatnak. Hivatalos le-
velepapírok és borítékok, okmánybori-
tékek mindenféle alakban és színben.
Egy és négyvonala cines vizsgala-
pok, tel-jésszerűen mennyi ében. —
Kaphatók a legjobb minőségű fehér
irodai, ugyazintén fogalmazópapírok.

Postai megrendelések azonnal elintéztetnek

Telefon 61

Veszprém

Telefon 61